

Drošas darba vides vadlīnijas ēdināšanas nozarei

12.04.2021.

30.04.2021.

MĒRĶIS

Nodrošināt uzņēmumu darba procesu nepārtrauktību, samazināt Covid-19 inficēšanās riskus darba kolektīvā, kā arī saglabāt nodarbināto veselību.

Uzņēmuma vadības pienākumi

1. Regulāri sekot līdzi valsts iestāžu sniegtajai informācijai saistībā ar ieviestajiem drošības pasākumiem un Slimību un profilakses kontroles centra (turpmāk SPKC) interneta vietnē (<https://spkc.gov.lv/lv/>) sniegtajām rekomendācijām.
2. Papildināt darba kārtības noteikumus vai izstrādāt darba devēja rīkojumu atbilstoši Covid-19 izplatības ierobežošanai ieviestajiem pasākumiem, un pienācīgā kārtā iepazīstināt ar tiem darbiniekus.
3. Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumiem norīkot atbildīgās personas, kas pieņem lēmumus situācijās, kas saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem (piemēram, uzņēmuma vadītājs vai darba aizsardzības speciālists).
4. Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai darba vietās darba devējs nodrošina attālinātā darba iespējas nodarbinātajiem, ja darba specifika to pieļauj, vienojoties par to ar darbinieku rakstveidā pie darba līguma. Ārkārtējas situācijas laikā, ja darbinieks un darba devējs nav savstarpēji vienojušies par darba veikšanu attālināti, darba devējam ir tiesības vienpusēji norīkot darbinieku attālinātam darbam.
5. Darba devējam ir jāzina uzņēmēja tiesības un pienākumi, kas jāievēro, lai uzņēmums var droši strādāt un būtu skaidra komunikācijas starp uzņēmumu un kontrolējošām institūcijām, ko prasa kontrolējošās institūcijas/ skatīt paškontroles jautājumus pielikumos (VDI).
6. Darba devējs apņemas plānot darbinieku plūsmu uzņēmumā, lai maksimāli ierobežotu vienlaicīgu vairāku darbinieku pulcēšanos koplietošanas telpās (caurlaižu punkti, ģērbtuves, pusdienu telpas, u.c.).
7. Ja uzņēmuma specifika neļauj pilnībā ievērot visas distancēšanās prasības ražošanas vai citās koplietošanas telpās, uzņēmuma vadība cenšas darbiniekus sadalīt atsevišķās grupās un novērst šo grupu savstarpēju kontaktēšanos.
8. Darba devējs ir atbildīgs par noteikto epidemioloģiskās drošības pasākumus, kas veicami, lai ierobežotu Covid-19 infekcijas izplatību, ievērošanu.
9. Darbiniekiem ir tiesības pieteikties brīvprātīgai vakcinācijai pret Covid-19 saslimšanu.
10. Uzņēmuma telpās klienti netiek nodrošināti ar lasāmvielu, bet, ja telpās ir iekārtotas bērnu spēļu/atpūtas vietas, tās periodiski dezinficē.
11. Darba vietā neuzturas personas:
 - 11.1. ar akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmēm;
 - 11.2. personas, kam noteikta pašizolācija, mājas karantīna vai izolācija;
 - 11.3. personas, kas saslimušas ar Covid-19.

Darba aizsardzības prasības uzņēmumā

1. Riska novērtēšana darba vidē un attiecīgi pasākumi:
 - 1.1. veikt ēdināšanas uzņēmumā darba vides risku identificēšanu un vērtēšanu, ievērojot noteikto periodiskumu vai papildus esošiem risku vērtēšanas dokumentiem, sagatavot atsevišķu risku faktoru vērtēšanu, novērtējot iespēju inficēties un saslimt ar Covid-19,

- 1.2. izstrādāt drošības pasākumu (kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļi, dezinfekcijas līdzekļi) plānu darba atsākšanai pēc ēdināšanas uzņēmuma slēgšanas perioda;
 - 1.3. veikt darba vietas iekārtojumu un darba organizāciju tā, lai mazinātu Covid-19 risku, pielāgot darba vidi pirms darba pilnīgas atsākšanas un visu darbinieku atgriešanās darba vietās;
 - 1.4. pirms darbības uzsākšanas veikt nodarbināto neplānotu instruktāžu, tās laikā ievērojot epidemioloģisko drošību. Instruktāžu dokumentēt un informēt darbinieku par uzņēmumā noteiktajiem drošības pasākumiem;
 - 1.5. veikt no mājām strādājošu darbinieku pārvaldību, informēšanu, apmācību un instruēšanu par attālinātā darba riskiem (piemēram, darbs ar datoru);
 - 1.6. veikt nodarbināto praktisko apmācību pareizi lietot individuālos aizsardzības līdzekļus, dezinfekcijas līdzekļus un uzņēmumā pielietotos kolektīvos aizsardzības līdzekļus, piemēram, ventilācijas iespējas.
2. Iepazīties un aizpildīt “Uzņēmuma pašvērtējuma anketu darba aizsardzībā” (1.pielikums).

Drošas darba vides vadlīnijas uzņēmumā

1. Drošība darba vidē

- 1.1. Uzņēmumā labi redzamā vietā tiek izvietota informācija par atbildīgo personu (norādot telefona numuru) par epidemioloģisko prasību ievērošanu;
- 1.2. pakalpojumu sniegšanas vietā (ārpusē, pie ieejas, telpās, uz galdiņiem) ir izvietoti informatīvie materiāli par epidemioloģiskajām prasībām un par maksimāli pieļaujamo personu skaitu, kas vienlaikus var atrasties pakalpojuma sniegšanas vietā, informācija ir skaidri salasāma, t.sk. svešvalodā;
- 1.3. uzņēmums izvieto roku dezinfekcijas pie ieejas apkalpošanas vietās un citās vietās, kuras nosaka uzņēmuma epidemioloģiskās drošības prasības;
- 1.4. iespēju robežās nodrošināt darbinieku fizisko distancēšanos (vismaz 2 m);
- 1.5. sadalīt kopā (vienā telpā) strādājošos maksimāli mazākās grupās;
- 1.6. ja uzņēmuma darbības veikšanās procesā ir iespējams veidot papildu aizsargbarjeras starp blakus strādājošiem darbiniekiem, tās uzstāda;
- 1.7. ievērojot epidemioloģisko situāciju, nodrošinot klientu apkalpošanu (ārtelpās un/vai iekštelpās) noteikt attālumu starp galdiņiem (1 vai 2m), ja starp tiem nav izveidota norobežojoša siena;
- 1.8. noteikt klientu skaitu pie galdiņiem (2, 4, 8...), neskaitot bērnus;
- 1.9. uzņēmums informē klientu par uzturēšanās laiku ēdināšanas vietā (veicot rezervāciju, neveicot rezervāciju -viena, divas stundas...);
- 1.10.galda piederumus, trauku komplektus un salvetes katram apmeklētājam izsniedz individuāli;
- 1.11.pēc katras ēdienreizes (katra apmeklētāja) dezinficē galdiņus, krēslu rokturus, citas virsmas kur bieži pieskarās klienti,
- 1.12.nodrošināt labu telpu ventilāciju un regulāri tīrīt un vēdināt visas telpas;
- 1.13.virtuves telpās pastāvīgi veikt regulāri virsmu, tai skaitā inventāra un darba aprīkojuma dezinfekciju (ievērojot sanitāri-higiēniskās prasības, obligāti maiņas beigās);
- 1.14.telpās atrasties tikai darba pienākumu veikšanai;
- 1.15.mazināt darbiniekiem no dažādām struktūrvienībām fiziskās kontaktēšanas iespēju koplietošanas telpās (garderobē, ēdamistabā, atpūtas telpās u.c.).

2. Ēdināšana tūristu mītnēs (TIKAI tūristu mītņu viesiem):

- 2.1. nodrošina brokastis tūristu mītnes brokastu pasniegšanas vietā TIKAI naktsmītnē dzīvojošajiem;
- 2.2. organizējot plūsmas - katram viesim norādot brokastu laiku, ilgumu;

- 2.3. veicot apkalpošanu pie galda, nodrošinot vienlaikus maksimāli 25% (mainoties epidemioloģiskai situācijai var mainīties arī apkalpojamo skaits) no projektētā vietu skaita.

3. Ēdināšana ārtelpās, āra terasēs, dārzos, parkos:

- 3.1. Terasē ir vizuāli redzama ēdināšanas zonas platība, terase no apkārtējās vides ir norobežota;
- 3.2. Starp galdiņi ir ievērota palielināta distance (**divu metru attālumu starp pie dažādiem galdiņiem sēdošajām māsaimniecībām**), galdiņi var būt norobežoti arī ar sienu (causpīdīgu konstrukciju, puķu plauktiem, u.).
- 3.3. Tiek nodrošināts vismaz divu metru attālums starp pie dažādiem galdiņiem sēdošajām māsaimniecībām, ja starp galdiņiem nav izveidota norobežojoša siena.
- 3.4. Nodrošināt roku dezinfekcijas iespējas.
- 3.5. Pie viena galdiņa atrodas ne vairāk kā četras personas, neskaitot nepilngadīgus bērnus, ne vairāk kā no divām māsaimniecībām, taču ne vairāk kā 10 personas kopā.
- 3.6. Āra terasēs nodrošināt apkalpošanu pie galdiņa.
- 3.7. Trauku komplektus katram klientam izsniegt atsevišķi.
- 3.8. Dezinficēt galdiņus pēc katra apmeklētāja apkalpošanas.
- 3.9. Pakalpojumu drīkst sniegt ne agrāk kā plkst. 6 un ne vēlāk kā līdz plkst. 21;
- 3.10. Aicināt klientus nodrošināt bezkontakta pakalpojuma apmaksu.
- 3.11. Apmeklētāju uzturēšanās laiks terasēs ir tikai ēšanas laikā, nav pieļaujama uzturēšanās (socializēšanās) terasēs pēc pakalpojuma saņemšanas.
- 3.12. Ārtelpās klienti netiek nodrošināti ar lasāmvielu, bet, ja ārtelpās ir iekārtotas bērnu spēļu/atpūtas vietas, tās periodiski dezinficē.
- 3.13. Papildus izvietojot pašvaldības policijas kontaktinformāciju apmeklētāju informācijai nepieciešamības gadījumā;
- 3.14. Darbinieki un apmeklētāji lieto mutes un deguna aizsegus uzturēšanās laikā, izņemot maltītes ieturēšanas laikā.

4. Darbinieku pienākumi darba vidē:

- 4.1. darbiniekam regulāri mērīt savu ķermeņa temperatūru. Ja no rīta ir konstatēta paaugstināta ķermeņa temperatūra uz darbu nedoties un palikt mājās, kā arī sazināties ar uzņēmuma vadību un savu ģimenes ārstu, turpmāko darbību nolemšanai;
- 4.2. pakalpojumu sniedzējam (darbiniekiem) uzsākot darbu, uzņēmuma telpās jāveic veselības novērošana, t.sk. temperatūras bezkontakta mērīšana un jāsagatavo noteiktie individuālie aizsardzības līdzekļi-sejas maskas, vienreizlietojamie cimdi;
- 4.3. telpās atrodoties vairāk par vienu personu, lietot sejas maskas;
- 4.4. zināt, kur ēdināšanas uzņēmumā atrodas dezinfekcijas līdzekļi;
- 4.5. sasveicināties bez sarokošanās;
- 4.6. ievērot personīgo higiēnu, ja nav iespējas nomazgāt rokas, nepieciešams dezinficēt rokas ar spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem;
- 4.7. izvairīties no pieskaršanās sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām;
- 4.8. klepojot un šķaudot nosegt muti un pēc tam nomazgāt rokas;
- 4.9. izvairīties no tuva kontakta ar cilvēkiem (kolēģiem vai apmeklētājiem), kuriem ir vizuāli redzami akūtas elpceļu infekcijas simptomi, par to nekavējoties informēt ēdināšanas uzņēmuma vadītāju vai tiešo darba vadītāju;
- 4.10. parādoties jebkādiem saslimšanas simptomiem, darbinieks nekavējoties informēt vadību, pamest darba vietu, sazināties ar savu ģimenes ārstu un veikt tālākās nepieciešamās darbības atbilstoši ģimenes ārsta norādījumiem.

- 4.11. uzņēmuma telpās ievērot 2m distanci, kur tas ir iespējams, piemēram, virtuvē ievērot noteikto distancēšanos, ņemot vērā platību, aprīkojumu, veicamo darbu;
- 4.12. darbiniekam lietot noteiktos IAL, piemēram, sejas masku, vienreizējos cimdus vai cimdus, apkalpojot klientus un veicot noteiktos dezinfekcijas pasākumus pēc klientu aiziešanas.

Klienti pienākumi:

1. lietot sejas masku, atrodoties ēdināšanas uzņēmumā, izņemot bērnus līdz 12 gadu vecumam;
2. nelietot sejas masku tikai ēšanas laikā;
3. ievērot pareizas roku higiēnas un respiratorās higiēnas nosacījumus;
4. ievērot informāciju par noteikto apmeklētāju skaitu pie galdiņa;
5. neuzturēties ēdinātāja telpās pēc pakalpojuma saņemšanas;

Atbildīgās personas rīcība darba vietā un pienākumi

1. Noteikt atbildīgo personu vai personas (var būt vairākas, bet tām jābūt uz vietas uzņēmumā), rīkojumam jābūt novietotā redzamā vietā, norādot atbildīgās personas vārds, uzvārds un telefona numurs;
2. atrasties uzņēmuma darbības laikā uz vietas, vai ierasties uzņēmumā 30 minūšu laikā pēc kontrolējošās institūcijas aicinājuma un zināt savus pienākumus un uzņēmumā veiktos pasākumus epidemioloģiskās situācijas nodrošināšanai, sniegt informāciju uzraudzības un kontroles iestādes darbiniekiem pārbaudes laikā;
3. arī vienas mājsaimniecības darbiniekiem, kas apkalpo lauku tūrisma mītnes un sniedz brokastu ēdināšanu, ievērot:
 - 3.1. pakalpojumu sniegšanas vietā (ārpusē, pie ieejas, telpās, uz galdiņiem) izvietot informatīvos materiālus par epidemioloģiskajām prasībām un par maksimāli pieļaujamo personu skaitu, kas vienlaikus var atrasties pakalpojuma sniegšanas vietā, informācija ir skaidri salasāma, t.sk. svešvalodā;
 - 3.2. noteikt atbildīgo personu vai personas (var būt vairākas, bet tām jābūt uz vietas uzņēmumā vai jāspēj ierasties līdz 30 minūšu laikā pēc kontrolējošo institūciju uzaicinājuma),
 - 3.3. rīkojumam jābūt novietotā redzamā vietā, tajā norāda personas kontakttelefonu,
4. apzināt un fiksēt personas, kuras ir bijušas ciešā kontaktā ar darbinieku, kam novērotas saslimšanas pazīmes, ievērojot Slimību un profilakses kontroles centra interneta vietnē (<https://spkc.gov.lv/lv/>) sniegtās rekomendācijas kontaktpersonu identificēšanai, atbildīgai personai sagatavot kontaktpersonu sarakstu un to iesniegt SPKC noteiktajā kārtībā,
5. ja darbiniekam tiek konstatēta saslimšana ar Covid-19, personas, kuras bijušas ciešā kontaktā ar saslimušo darbinieku un atzītas par kontaktpersonu, tiek nosūtītas mājas karantīnā jeb pašizolācijā. Šādos gadījumos par darbinieka atgriešanos darbā lemj ārsts.

Izmantotie resursi:

Latvijas republikas tiesību akti, "Likumi.lv", m.l.

<https://likumi.lv/ta/id/315304-epidemiologiskas-drosibas-pasakumi-covid-19-infekcijas-izplatibas-ierobezosana>

Slimību kontroles un profilakses centrs, m.l. :

<https://www.spkc.gov.lv/lv/rekomendacijas>

Ekonomikas ministrija, m.l. :

<https://www.em.gov.lv/lv/sabiedriskas-edinasanas-sniegsana>

Veselības ministrija, m.l:

<https://www.vm.gov.lv/lv/rekomendacijas-covid-19-ierobezosana>

Labklājības ministrija:

<https://www.lm.gov.lv/lv/darba-aizsardziba>

Strādā vesels. m.l.

http://stradavesels.lv/Uploads/2020/03/16/405_2019_Attalinatais_darbs_A4_final.pdf

1.pielikums.

Uzņēmuma pašpārbaudes lapa darba aizsardzībā

Uzņēmums.....

datums.....

<i>Nr.p .k.</i>	<i>Jautājumi</i>	<i>Jā</i>	<i>Nē</i>	<i>Piezīmes *</i>
1.	Uzņēmumā ir darba aizsardzības speciālists vai darba aizsardzības sistēmas izveidē un uzturēšanā ir piesaistīta kompetenta institūcija vai kompetentais speciālists			
2.	Ir papildināti darba kārtības noteikumi un/vai ir izstrādāti darba devēja rīkojumi Covid-19 izplatības ierobežošanai			
3.	Darbinieki ir iepazīstināti ar darba kārtības noteikumiem un/vai rīkojumiem			
4.	Ir norīkota/s atbildīgā/s persona/s, kas pieņem lēmumus situācijās, kas saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem			
5.	Ir veikts darba vides risku novērtējums			

LDDK

LATVIJAS DARBA DEVĒJU
KONFEDERĀCIJA

6.	Darba vides risku novērtējums atbilst faktiskajiem apstākļiem darba vidē			
7.	Darbinieki ir iepazīstināti ar darba vides risku novērtējumu			
8.	Ir veikta no mājām strādājošu darbinieku informēšana, apmācība un instruēšana par attālinātā darba riskiem (piemēram, darbs ar datoru);			
9.	Ir sastādīts darba aizsardzības pasākumu plāns			
10.	Darbiniekiem ir nodrošināti nepieciešamie individuālie aizsardzības līdzekļi (sejas maskas, cimdi, u.c.) un dezinfekcijas līdzekļi pietiekošā daudzumā			
11.	Darbinieki ir instruēti darba aizsardzībā un apmācīti darba aizsardzības jomā, kas tieši attiecas uz viņa darba vietu un darba veikšanu			
12.	Ir veikta nodarbināto praktiskā apmācība kā pareizi lietot individuālos aizsardzības līdzekļus (sejas maskas, cimdus, u.c.) un uzņēmumā izmantotos dezinfekcijas/mazgāšanas līdzekļus			
13.	Darbiniekiem ir pieejama visa nepieciešamā informācija (info materiāli, infogrammas, citi vizuālie materiāli) par epidemioloģiskām drošības prasībām darba laikā			
14.	Darbā lietojamais darba aprīkojums ir drošs, pārbaudīts un darba kārtībā			

Projekts 26.03.2021.